

MUZYKA

Klasa szósta

WYMAGANIA PODSTAWOWE (P)

Uczeń:

- śpiewa w grupie refren *Zielonej piosenki*;
 - umie wymienić odgłosy dobiegające z otoczenia;
 - potrafi określić budowę *Zielonej piosenki*;
 - rozumie pojęcia i potrafi je wskazać w nutach: znak chromatyczny, metrum, przedtakt, łuk łącznik;
 - potrafi wyjaśnić termin – gestodźwięki i wykorzystać je przy piosence.
-
- otrafi zaśpiewać w grupie *Zieloną piosenkę*;
 - nuci w grupie melodię refrenu piosenki *Jesienna bossa nova*;
 - wykonuje w grupie ćwiczenia głosowe;
 - wie, kim był Stanisław Moniuszko, potrafi wymienić dwie jego kompozycje, w tym tytuł co najmniej jednej opery;
 - zna terminy *solo i tutti*;
 - zna nazwy głosów męskich: tenor i bas;
 - gra fragment *Arii Skołuby*. śpiewa w grupie piosenkę *Jesienna bossa nova* oraz refren pieśni *Idą leśni*;
 - rozumie różnice pomiędzy śpiewem zespołowym jedno – i wielogłosowym;
 - umie podać różnice między kilkoma zespołami wokalnymi;
 - akompaniuje na instrumentach perkusyjnych według zapisu piktogramów. śpiewa w grupie piosenkę *Jesień*;
 - zna termin *inspiracja* i rozumie jego znaczenie, podaje przykład inspiracji przyrodą w muzyce; potrafi zaśpiewać w grupie *Zieloną piosenkę*;
 - nuci w grupie melodię refrenu piosenki *Jesienna bossa nova*;
 - wykonuje w grupie ćwiczenia głosowe;
 - wie, kim był Stanisław Moniuszko, potrafi wymienić dwie jego kompozycje, w tym tytuł co najmniej jednej opery;
 - zna terminy *solo i tutti*;
 - zna nazwy głosów męskich: tenor i bas; śpiewa w grupie piosenkę *Jesienna bossa nova* oraz refren pieśni *Idą leśni*;
 - rozumie różnice pomiędzy śpiewem zespołowym jedno – i wielogłosowym;
 - umie podać różnice między kilkoma zespołami wokalnymi;
 - akompaniuje na instrumentach perkusyjnych według zapisu piktogramów
 - śpiewa w grupie piosenkę *Jesień*;
 - zna termin *inspiracja* i rozumie jego znaczenie, podaje przykład inspiracji przyrodą w muzyce;
 - bierze udział w śpiewa
 - w grupie piosenkę *Jesienna bossa nova* oraz refren pieśni *Idą leśni*;
 - rozumie różnice pomiędzy śpiewem zespołowym jedno – i wielogłosowym;
 - umie podać różnice między kilkoma zespołami wokalnymi;

-
- akompaniuje na instrumentach perkusyjnych według zapisu piktogramów tworzeniu ilustracji słowno-muzycznej do fragmentu wiersza *Deszcz jesienny* L. Staffa. śpiewa w grupie refren piosenki *Nauka w wannie*;
 - umie powiedzieć własnymi słowami, na czym polega praca kompozytora;
 - bierze udział w zabawie opartej na tekście prawa Archimedesesa. potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki *Nauka w wannie*;
 - zna nazwiska kilku kompozytorów;
 - umie podać kilka informacji o życiu i twórczości F. Chopina;
 - wie, co to jest konkurs chopinowski, zna co najmniej jedno nazwisko zwycięzcy konkursu;
 - rozumie termin: **interpretacja**;
 - gra fragment *Marsza żałobnego z Sonaty b-moll* F. Chopina.
 - umie zaśpiewać w grupie jedną z melodii piosenki *O, o, o! – Orkiestra*;
 - wie, co to jest orkiestra symfoniczna, strojenie instrumentów;
 - umie powiedzieć, jak stroi się instrumenty strunowe, dęte, niektóre perkusyjne
 - zna nazwy różnych instrumentów;
 - umie odczytać schemat orkiestry symfonicznej.
 - potrafi zaśpiewać w grupie wszystkie melodie piosenki *O, o, o! – Orkiestra*;
 - umie zaśpiewać w grupie pieśń *Maki*;
 - wie, kim jest **dyrygent** oraz zna terminy: **partytura**, **batuta**;
 - potrafi odczytać kilka oznaczeń z partytury orkiestrowej;
 - akompaniuje w zespole na instrumencie perkusyjnym wg zapisu w partyturze umie zaśpiewać w grupie *Odę do Radości*;
 - wie, co to jest **symfonia**
 - zna nazwisko L. van Beethoven;
 - zna nazwę głosu ludzkiego – **baryton**. śpiewa w grupie piosenkę *Pojedziemy saniami* i kolędę ukraińską *Nowa radist stała*;
 - gra na flecie przydzielony fragment pastorałki. śpiewa w grupie wybraną piosenkę lub kolędę;
 - potrafi rozpoznać rodzaje chórów w słuchanych kolędach;
 - gra fragment pastorałki. śpiewa w grupie kolędy i pastorałki;
 - potrafi zagrać partię jednego głosu pastorałki. wie, że na przestrzeni wieków tańczono różne tańce;
 - wie, kim był J. Strauss (syn);
 - wie, kim byli król Zygmunt Stary królowa Bona, potrafi nazwać epokę, w której panowali;
 - potrafi określić charakter muzyki w utworze *Rex* z uwzględnieniem kontrastów między obiema częściami;
 - zna podstawowe kroki **pawany**;
 - wie, kim był M. Gomółka.
 - umie zaśpiewać w grupie melodię kanonu *Rytmy synkopowane* na tle głosu towarzyszącego; zna nazwy wybranych tańców latynoamerykańskich: **rumby**, **samby**, **cza-czy**;
 - umie określić cechy charakterystyczne rumby na podstawie przykładu muzycznego;
 - zna podstawowy krok samby
 - próbuje zaśpiewać **piosenkę Rytmy synkopowane w kanonie** dwugłosowym;
 - zna zasadę wykonywania kanonu;
 - umie zaśpiewać w grupie piosenkę *Tańczymy cza-czę*;
 - rozumie różnicę między pauzą półnutową i całnutową (długość trwania, zapis);
 - zna podstawowy krok cza-czy. potrafi wyjaśnić, czym jest balet;
 - zna tytuły kilku słynnych baletów i nazwiska ich twórców;

- wie, kim był Piotr Czajkowski;
- aktywnie uczestniczy w zabawach muzycznych. zna tytuły kilku słynnych baletów i nazwiska ich twórców;
- wie, kim był Igor Strawiński i Karol Szymanowski;
- aktywnie uczestniczy w tworzeniu ilustracji dźwiękowej do utworu K. Szymanowskiego.
- zna podstawowe fakty z życia i twórczości kompozytora;
- zna tytuły najwybitniejszych dzieł kompozytora;
- wie, do muzyki jakich regionów nawiązywał w swej twórczości kompozytor;
- potrafi odróżnić oryginalną muzykę ludową od jej artystycznego opracowania. potrafi zaśpiewać kanon *Ding, dong* w grupie unisono;

- rozumie znaczenie terminów: **rytm** (również w sensie pozamuzycznym), **metrum** oraz **tempo**;
- zna podstawowe wartości rytmiczne nut i pauz oraz wie, jakie są relacje czasowe między nimi;
- zna niektóre oznaczenia metrum i wie, co jest ich miarą taktu;
- zna niektóre określenia tempa w języku włoskim;
- wie, co to jest **metronom** i do czego służy;
- potrafi ustawić wahadło metronomu na żądane tempo potrafi zaśpiewać w grupie unisono melodię kanonu *Ding, dong* oraz jedną z melodii *Jednej pieśni*;
- zna terminy: **melodia**, **notacja muzyczna**, **dynamika**, **artykulacja**;
- zna zagadnienia związane z zapisem nut na pięciolinii.
- zna niektóre oznaczenia dynamiczne;
- potrafi w grze na instrumencie zastosować zmiany tempa i dynamiki.
- . umie zaśpiewać w grupie *Jedną pieśń*;
- rozumie terminy: **harmonia** i **barwa**
- w odniesieniu do muzyki;
- wie, co to jest **trójdźwięk**.
- umie odnaleźć w nutach oznaczenia omawianych elementów muzyki.
- śpiewa w grupie piosenkę *Wiosna – ach, to ty*;
- potrafi wymienić nazwy kierunków muzycznych XX wieku;
- zna nazwiska kompozytorów: K. Penderecki, W. Lutosławski;
- poszukuje informacji w dostępnych źródłach.
- śpiewa w grupie piosenkę *Obcy świat*;
- bierze aktywny udział w tworzeniu *Wiosennej pobudki*;
- umie wykorzystać wiadomości dotyczące zapisu nutowego w zabawach i ćwiczeniach;
- wie, co to jest „Warszawa zna nazwy regionów folklorystycznych wschodniej Polski: Podlasie, Lubelszczyzna, Rzeszowszczyzna;
- potrafi wymienić i wie, jak wyglądają instrumenty ludowe: harmonia, suka biłgorajska, cymbały;
- potrafi zagrać w grupie melodię *Lasowiaka*;
- wie, kim był **W. Lutosławski**.ka *Jesień*”.
- śpiewa w grupie refren pieśni *Funiculi, funiculà*;
- wie, kogo nazywa się wirtuozem;
- wie, kim był N. Paganini i H. Wieniawski;
- potrafi wymienić nazwiska wirtuozów poznanych w ubiegłych latach.
- śpiewa w grupie fragment piosenki *Żyj kolorowo*;
- bierze aktywny udział w akompaniowaniu do części instrumentalnej piosenki;
- potrafi wymienić nazwiska kilku współczesnych wirtuozów;
- wie, jak oznacza się metrum *alla breve* i jaka wartość rytmiczna jest jego miarą;
- wie, co to jest *improvizacja*;

- wie, kim był K. Komeda
- śpiewa w grupie zwrotki i refren (próbuję śpiewać w dwugłosie) pieśni *Funiculi, funiculà*;
- śpiewa w grupie fragment piosenki *Żyj kolorowo*;
- wie, co znaczy wyraz **filharmonia**;
- wie, jak znaleźć ofertę koncertową w okolicy miejsca zamieszkania;
- potrafi własnymi słowami wyjaśnić znaczenie **akustyki** w sali koncertowej;
- potrafi wymienić kilka czynników wpływających na akustykę w sali koncertowej;
- umie wytłumaczyć dwa znaczenia wyrazu **koncert**. śpiewa w grupie piosenkę *To stop the train*;
- zna nazwiska kompozytorów: P. Czajkowski, B. Smetana;
- umie zagrać fragment melodii *Wettawy*
- śpiewa w grupie kanon *To stop the train* i piosenkę *La bella polenta*;
- potrafi podać kilka informacji muzycznych związanych z Austrią i Włochami;
- zna termin **jodłowanie**.
- umie zaśpiewać w grupie piosenkę *Row, your boat*;
- potrafi zagrać na flecie melodię tej piosenki;
- włącza się do tańczenia w grupie greckiego tańca sirtaki;
- zna nazwisko G.F. Händel.
- w grupie śpiewa piosenki i gra wybrane utwory z repertuaru minionego roku szkolnego;
- potrafi wskazać znaki chromatyczne, oznaczenia metrum, wartości rytmiczne i pauzy w zapisie nutowym piosenki *Błękitny czas*;
- potrafi zagrać fragment melodii szkockiej *Stare dobre czasy*.

WYMAGANIA PONAD PODSTAWOWE (PP)

Uczeń:

- śpiewa w grupie *Zieloną piosenkę*;
- odróżnia dźwięki od szmerów dobiegające z otoczenia i wie, na czym polega różnica między nimi;
- wyszukuje w tekście piosenki przenośnie i stara się je logicznie wyjaśnić;
- umie zaproponować gestodźwięki do akompaniamentu przy piosence.
- śpiewa solo fragmenty *Zielonej piosenki* oraz *Jesiennego bossa novy*;
- wie, czym jest aparat głosowy człowieka i jak należy o niego dbać;
- potrafi opowiedzieć o życiu i twórczości Stanisława Moniuszki, a także o operze jako dużej formie muzycznej;
- potrafi określić rodzaj głosu śpiewaka wykonującego słuchaną arię;
- umie samodzielnie wyszukać utwory wykonywane przez solistę
- śpiewa solo fragmenty piosenki *Jesienna bossa nova*;
- potrafi zaśpiewać w grupie fragment dwugłosowy piosenki *Jesienna bossa nova*;
- umie określić rodzaje zespołów w słuchanych utworach, a także rozpoznać, czy śpiew jest jednogłosowy, czy wielogłosowy, czy a cappella, czy z akompaniamentem;
- dzieli się z innymi swoimi doświadczeniami w chórze.
- śpiewa solo fragmenty piosenki *Jesień*;
- umie zagrać instrumentalne wstawki w piosence;
- podaje kilka przykładów inspiracji przyrodą w muzyce;
- potrafi wskazać w wierszu słowa oddające nastrój i odgłosy jesiennej pogody;
- bierze aktywny udział w tworzeniu ilustracji słowno- muzycznej do fragmentu wiersza *Deszcz jesienny* L. Staffa.
- śpiewa w grupie piosenkę *Nauka w wannie* oraz solo fragmenty piosenki *Jesień*;
- wie, na czym polega
- praca kompozytora, zna kilka nazwisk kompozytorów piosenek;
- bierze aktywny udział w zabawie opartej na tekście prawa Archimedesesa;
- układa z pomocą grupy piosenkę na temat dowolnego przedmiotu wykładanego w szkole.
- potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę *Nauka w wannie*;
- umie wymienić nazwiska wielu kompozytorów polskich i zagranicznych;
- potrafi opowiedzieć własnymi słowami o życiu i twórczości
- F. Chopina, umie wymienić podstawowe gatunki muzyczne przez niego komponowane;
- umie powiedzieć kilka zdań na temat konkursu chopinowskiego, zna co najmniej dwa nazwiska słynnych pianistów – zwycięzców konkursu;
- potrafi interpretować dowolną piosenkę w ciekawy sposób;
- gra jeden z głosów *Marsza żałobnego* w wykonaniu wielogłosowym umie zaśpiewać jedną z melodii piosenki *O, o, o!* – *Orkiestra* z towarzyszeniem drugiej melodii;

- potrafi przyporządkować instrumenty do odpowiednich grup;
- aktywnie wykonuje eksperymenty ze strojeniem instrumentów, wyciągając poprawne wnioski;
- po wysłuchaniu *Szeherazady* potrafi opowiedzieć o nastroju i instrumentach charakteryzujących postacie z baśni potrafi zaśpiewać piosenkę *O, o, o! – Orkiestra w tercie*;
- umie zaśpiewać solo fragment pieśni *Maki*;
- umie opisać własnymi słowami rolę dyrygenta w przygotowaniu i wykonaniu koncertu;
- potrafi znaleźć w nutach partytury
- wybrane oznaczenia i wyjaśnić ich rolę;
- dyryguje zespołem instrumentalnym podczas utworu J. Straussa;
- sprawnie odczytuje rytmy z partytury dla orkiestry towarzyszącej piosence *Maki*;
- podaje tytuły kilku pieśni patriotycznych poznanych w ubiegłych latach.
- . umie podać kilka informacji o Beethovenie jako wielkim symfoniku;
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o wrażeniach po wysłuchaniu utworu;
- umie zagrać ze słuchu fragment *Ody do Radości*.
- śpiewa w grupie łącznik w piosence *Pojedziemy saniami* i solo całą piosenkę;
- umie samodzielnie rozczytać partię dzwonek w pastorałce.
- śpiewa w grupie pastorałkę *A spis Bartek* w układzie dwugłosowym;
- potrafi wymienić rodzaje chorów, a także określić ich skład głosów;
- umie zagrać akompaniament gitarowy do pastorałki;
- gra fragment pastorałki w układzie wielogłosowym;
- próbuje dobrać akompaniament harmoniczny do kolędy *A wczora z wieczora*.
- potrafi rozpoznać kolędę zacytowaną przez F. Chopina w *Scherzu h-moll*;
- gra kolędę *Lulajże Jezuniu* w układzie dwugłosowym.
- umie wymienić nazwy kilku starszych i nowszych tańców;
- podaje kilka faktów o J. Straussie (synu);
- potrafi krótko opowiedzieć o *Melodiach na Psalterz polski* Mikołaja Gomółki
- umie zaśpiewać solo melodię kanonu *Rytmy synkopowane* na tle głosu towarzyszącego
- potrafi własnymi słowami opisać różnice między muzyką samby i rumbi.
- umie zaśpiewać *Rytmy synkopowane* w kanonie dwugłosowym;
- potrafi zaimprovizować rytmy do taktów z pauzami;
- umie zatańczyć w parze podstawowy krok cza-czy zna treść poznanych na lekcji baletów;
- umie opisać główną bohaterkę T zna treść poznanych na lekcji baletów;
- umie zauważyć i opisać różnice między muzyką I. Strawińskiego a przykładami XIX wiecznych baletów P. Czajkowskiego;
- zgłasza ciekawe propozycje rozwiązań do ilustracji dźwiękowej. *ańca Cukrowej Wróżki* na podstawie charakteru słuchanej muzyki;
- potrafi rozpoznać barwę czelesty. zna treść poznanych na lekcji baletów;
- umie zauważyć i opisać różnice między muzyką I. Strawińskiego a przykładami XIX wiecznych baletów P. Czajkowskiego;
- zgłasza ciekawe propozycje rozwiązań do ilustracji dźwiękowej.

-
- potrafi wyjaśnić znaczenie twórczości K. Szymanowskiego dla rozwoju kultury polskiej;
 - umie zaimprovizować melodię na dźwiękach skali góralskiej;
 - potrafi zagrać a vista fragment *Etiudy b-moll.* potrafi zaśpiewać *Ding, dong* w kanonie;
 - umie podać przykłady
 - rytmu w przyrodzie i architekturze;
 - potrafi określić środki muzyczne zastosowane w utworze K. Szymanowskiego;
 - tworzy proste rytmy w podanym metrum;
 - umie rozpoznać metrum słuchem;
 - potrafi zastosować zmiany tempa w praktyce;
 - wyczuwa zmiany tempa w utworze J. Brahmsa i reaguje na nie ruchem. potrafi zaśpiewać w dwugłosie kanon *Ding, dong* oraz jedną z melodii *Jednej pieśni*;
 - zna i rozumie niektóre włoskie określenia dynamiki i artykulacji;
 - w słuchanym utworze potrafi określić kierunek melodii oraz zmiany tempa, dynamiki i artykulacji;
 - potrafi przeczytać głosem zapis melodii *Wlazł kotek*;
 - umie samodzielnie nauczyć się grać temat *Symfonii – Z Nowego Świata* A. Dvoráka;
 - potrafi uzupełnić zapis melodii *Siała baba mak* oraz zaproponować tempo, dynamikę i artykulację w tym utworze.
 - umie zaśpiewać wybrany głos pieśni podczas śpiewu wielogłosowego;
 - próbuje dobierać właściwe akordy do melodii *Wlazł kotek*.
 - umie odnaleźć w zapisie nutowym trójdźwięki;
 - słucha utworu *Kot i mysz* F. Rybickiego w skupieniu, śledząc partyturę – wskazuje na zgodność i różnice między nią a nagraniem. śpiewa solo fragmenty piosenki;
 - aktywnie uczestniczy w eksperymentach z muzyką współczesną – zabawach twórczych z użyciem technik aleatorycznych, sonoryzmu;
 - potrafi opowiedzieć o roli barwy dźwięku i dynamiki w słuchanych utworach;
 - przygotowuje nagrania muzyki konkretnej.
 - potrafi zagrać wstawki instrumentalne w piosence *Obcy świat*;
 - bierze aktywny udział w tworzeniu klasowego utworu – indywidualnie lub w grupie;
 - korzysta z programów komputerowych do edycji i obróbki dźwięku;
 - poszukuje i gromadzi informacje na temat najnowszych trendów muzycznych
 - publikuje przygotowane dzieło na stronie szkoły z zachowaniem praw autorskich;
 - wykazuje się twórczą inwencją podczas przeprowadzania eksperymentów brzmieniowych z bębniem;
 - umie powiedzieć dwa, trzy zdania na temat twórczości W. Lutosławskiego;
 - rozpoznaje, w których częściach *Tańca* W. Lutosławskiego pojawiają się fragmenty melodii *Lasowiaka*;
 - bierze aktywny udział w tańcach ludowych.
 - śpiewa solo fragment pieśni *Funiculi, funiculà*; potrafi podać kilka informacji o N. Paganini i H. Wieniawskim;
 - potrafi opowiedzieć krótko o jednym z wirtuozów poznanych w ubiegłych latach.
 - potrafi podać kilka informacji o współczesnych wirtuozach;
 - umie podać kilka informacji o K. Komedzie;
 - potrafi zaimprovizować grę na instrumencie perkusyjnym;

- umie płynnie zagrać jeden z utworów z kącika *Zostań wirtuozem*;
- potrafi odnaleźć w dostępnych źródłach informacje oraz utwory współczesnych wirtuozów.
- śpiewa solo zwrotki piosenki *Funiculì, funiculà*, a refren w duecie na dwa głosy;
- umie płynnie zagrać jeden z utworów z kącika *Zostań wirtuozem*;
-
- aktywnie uczestniczy w przygotowywaniu klasowego koncertu;
- potrafi wyszukać w dostępnych źródłach nagrania z literatury muzycznej, stosując zasady poszanowania praw autorskich i wykonawczych. śpiewa w kanonie i z gestami piosenkę *To stop the train*;
- umie wymyślić i zademonstrować kroki kozaka;
- zna włoskie nazwy na określenie tempa wolnego, umiarkowanego i bardzo szybkiego;
- potrafi opowiedzieć, kim był Piotr Czajkowski, zna tytuły kilku jego utworów;
- własnymi słowami określa tempo i charakter słuchanej muzyki.
- śpiewa solo fragmenty piosenki *La bella polenta*;
- potrafi podać tytuły utworów kompozytorów włoskich i austriackich;
- wykazuje się wiedzą na temat opery.
- umie zaśpiewać *Row, your boat* w kanonie dwugłosowym;
- umie zagrać w kanonie melodię *Row, your boat*;
- potrafi wyjaśnić własnymi słowami określenie – Grecja to kolebka kultury europejskiej;
- tańczy w grupie taniec grecki sirtaki;
- potrafi podać kilka informacji o G.F. Händlu.
- solo śpiewa piosenki i gra wybrane utwory z repertuaru minionego roku szkolnego;
- potrafi zagrać II część melodii szkockiej *Stare dobre czasy*